

غزته لره اعلان ایدیلور . هله اوروپالی ویا آمریقایی بر مسافر کلدیمی ، در حال تیاترو مخنه لری قورولور ، فصلار ترتیب اولور ، ارککلی قادینلی اجتماعلر حاضر لانی ؛ اک مهم هنرلریز فرنکلره کوستریلر . بوصورته بزمده مدیت یولنی ، غربیللا شمع یولنی طوتدیفمز آکلاتیلیمق ایستهنیر . هنرلریز ابراز ایتدکدن صوکرده غربیچی آله باشیلرندن بریسی چیقار :

— ناصیل موسیو جنابلری ، بکندیکزمی ؟

دیهه سورار . اوده بیان ممنونیت ایدر و تقدیراته بولور . اوح اوح اوح ... ترقی و تجدد یولنده کیدیور دیه هایدی غزته لره قوجه قوجه بندلر ، پوه پوهلر ، شاقشاقلر ...

زواللی کنجلر ترقی و تجدد دیهه او یوندن ، جالفیدن ، تیاترودن باشقه برشی کورمیورلر . ظن ایدیورلرکه مدیت دیمک ، ضرب دیمک او یون ، جالفی و تیاترودن عبارتدر و اوراده هرکس بونلره مشغولدر ا بیلیمورلرکه اومعظم اثرلری کشف و اختراع ایدن علمانک بویله شیلره هیچده مشغول اولدقلری یوقدر . تیاترو ، جالفی ، او یون ، دانس ، مغنیلک هریرده ، اوروپادهده ، آمریقادهده ، آسیادهده سفاهندن معدوددر . و بزرگ یرلریده ، مداوملریده آریدر .

بزم غربیچی آله باشیلریز بونلردن تغافل ایدرک اوروپادن هرکن ذاته او یون ، جالفی ، تیاترو هنرلریز کوسترمه یه قالیقورلرده ماقی محجوب ایده جک ، کوچوک دوشوره جک و ضعیفلر احداثه سیبیت ویریورلر . کچلرده بحار پروفسورلر تورک اوجاغنه دعوت اولونمشدی . اوراده علمی مصاحبه لره بولونه جغنی ظن ایدن پروفسورلره جالفیلر ، مسلمان مغنیلری چیقاریلنجه آدامچنزلر شاشیروب قالدیلر . بونلر یاشنی باشنی آلمش علم ایله مشغول ذوات اولدقلری ایچون بالطبع بویله شیلره مشغول اولدقلری یوقدر . هیئت رئیس اوجاقیلره کوزل بر درس ویردی . فقط آدیران اولمادی . اوجاقیلر آدیرمادی ، اما تورکر محجوب اولدیلر . تورک مغنیسی مفخرت خانم فرانسز وروس موسیقیدندن بعض پارچهلر ترنم ایتدکدن صوکره هیئت رئیس دو قور قونوش قاقوب بر نطق ایراد ایتش ؛ آناطولی بی باشدن باشه کزدیکنی ، بر جوق ماصاللطوبلادیفی و بونلری اون ایکی جلد کتاب حالنده نشر ایتدیکنی ایضاح ایلش و نتیجه سندهده اوجاقیلره دیمشدی که : « بن حیاتمی بویوله اولدوردم . ایتدکم سز لره بونک ایچون چالیشه سکز و بویوله قیمتلی تدقیقلرده بولونه سکز . »

بحارلی مسافرلر بوسوزلریله تورک اوجاغنی عادتا عتاب ایتدیلر . فقط هیچ آدیزان اولمادی . بو هفته یه بویله بر حادثه دارالمعلمینده وقوعه کلدی . معارف و کالنتک مشاور اولمق اوزره آمریقادن جلب ایتدیک پروفسور (جون دووهی) شرفه بر مسامره ویریلدی . مسامرهده بر جوق ارکک و قادین معلملر بولونمش . دارالمعلمیاتدن

و حرب زمانلرنده تعقیب اولوناجق سیاستلر آره سنده فرق کوزه دیورلر . حرب زماننده بوتون انکلیزلر ایچکی اعمال و استعمالنک تنقیص ایدلمه سی لزومه قانع ایدیلر . فقط آمریقاده اولدینی کی انکلتزده ایچکی علمینده جوق قوتلی بر جریان یوقدر . بناء علیه آنجق تحت البحر تهلکه سنک بک حاد بردوره کیردیک زمان انکلیزلر مسکراتی قطعی بر مراقبه یه تابع طوتمق مجبوریتنی حس ایتدیلر .

حرب عمومی انساننده (لوید جورج) : « بزالمانیای اوستریا و ایچکی ایله حرب ایدیورز . فقط دشمنلر منک اک بویوکی ایچکیدر ، دیمش ؛ فقط مومی الهک بشنده ، آمریقا افکار عمومیه سی کی بر افکار عمومیه بولونمادیغندن برشی یامغه موفق اولمامشدر . بونی انکلیز اکابر محررینندن بری شو شکله افاده ایتشدی : « حکومت ایچکی مسئله سیله مشغول اولمادی . بونک سببی لوندرونک آرقه سنده ، (واشینغتون) ک آرقه سنده بولونان افکار عمومیه نک عدم موجودیتدر . انکلتزده حکومتک اتحاد ایتدیک تدابیر صلاحیتدار محافل عسکریه و بحریه نک ایچکی استعمالنی تحدید ویا ازاله ایچون ایستهدیک هر شیشی یامه سیدر . بالا آخره لورد کیچنر ایله قانتنبوری پسقوس عسکرلره ایچکی ویریلمه سی ایچون بر بیاننامه نشر ایتشلر و بالنتیجه حرب مدتجه ایچکی تناول ایتماک ایچون « خاکی دوکه » لر جمعیتی تأسس ایتشدی . انکلتزده بوصورته باستالیان ایچکی علمیدارلنی کیتدکجه توسع ایتش ، نهایت ۱۹۱۶ ده ایکی میلیون انکلیز حکومته مراجعت ایدرک حرب مدتجه ایچکینک تمامیه منعنی طلب ایتشلردی . فقط حکومت بوطلبی تحق ایتدیرمه مشدی . مع مافیه انکلیز پارلامانتوسی طرفدن قبول اولونان بر قاچ قانون ایچکی تجارتی عظیم تحدیداته اوغراثمش و بالنتیجه (۱۹۱۷) ده انکلتزده استعمال اولونان (۳۶) میلیون فیجی پیرا ، (۱۰) میلیون فیجی به تنزل ایتشدی . بو تحدیدات نتیجه سنده هر سنه (۶۰۰) بیک طون مواد غذائی قورنارلمشدر . ۱۹۱۳ ده ایچکیدن طولانی سنده (۱۸۸،۸۷۷) توقیفات یاپیلور ایکن (۱۹۲۰) ده بو توقیفات (۵۱،۷۶۳) . ایتشدی . حردن صوکره ایچکی نک تنقیص و نهایت تمامیه الغاسی نتیجه سنده خلقت غذا سی تربیه و قوای انسانیه سی محافظه نقطه لری افکار عمومیه یه ایضاح ایدلمک و آمریقاده کی رفاهک بو ایکی عاملی نظر دقته آلمدن ایلری کلدیکی اکلاشلغه باشلانلشدر .

عمر رضا

مکتبدره علم و عرفانه برینه تیاترو ، جالفی ، او یون

شیمدی آرتیق مکتبلرک کوستردکلری اک مهم هنرلر بونلر اولدی . اهیتلی ، اهیتسز هر هانکی بر وسیله ایله فلان مکتبک بر مسامره ترتیب ایتدیک ، مسامرهده جالفیلر جالندینی ، شریقلر سولندیکی ، او یونلر اویناندینی ، پیه سار وضع مخنه ایدیلدیک کمال افتخارله

دکتر لیره قبرستانه اوزرینه انشا ایدیلر سینه ما ویتارو مقننه
سبیل الرشاد جریده اسلامیة سنه

۱۳ تموز ۳۴۰ تاریخلو (وقت) غزته سنده نشر اولنان فقره نك بعض
جمله لری یا کلیشلقه حقیقت حالك خلاقی افاده ایدر برطرزده تخریر اولنقله
ایضا حنه مجبوریات حاصل اولمشدر. سینه ما انشاسندن صرف نظر ایدلدیکی
تقدیرده باشقه صورتده حمایة اطفال جمعیتنه بیوک معاونتده بولنه جعفری،
هم جمعیتك مستفید اوله جفی، همده قبرستانك شعائر اسلامیة ایله قابل
تألیف اولمیان برشکلدن قورتوله جفی واشبو صورتله قلوب اسلامیة نك
رنجیده ایدله مش اوله جفی مقام عائدندن رجا ایدلشدی. باشقه طرفه
انشاسی موضوع بحث اوله مشدر. بوده مقامات رسمیه یه تقدیم ایدیلان
مربوط استندا صورتلرینك تدقیقله آکلاشیله جقدر. ترقی و تجمدد
بحثنه کلنجه متشبلر، ملك و ملتك ترقی و تعالیسنه خادم جمعیتك تشبثلرینه
علمیه نك مانع اولدقلرینی کوسترمك ایسته دکلدندن بولنه قارشو شروع
صورتده علم و فن ساحه سنده ملك و ملتك ترقی و تعالیسنه طرفدار
بولندیقیمی بیان صدندنه (تجمدد) کله سنك ذهول ایله مبیض طرفندن
صیقشدرلمش اولسی محتملدر. تجمدد کله سی مسودوده یوقدر. مع هذا
نه فکر و مسلکده بولندیقیم فعلیاتله و عمومك شهادتیه ثابتدر. هر آن
دین مینك خادمی اولدیقیمی عرض ایدر، حقیقت مسئله نك بوندن
عبارت اولدیقینك جریده فریده لرله نشرینی رجا ایدرم

۶ آغستوس ۳۴۰ دکتری مفتیسی احمد خلوصی

شرعیہ ولایت جلیله سنه

نومرو : ۳۰

حرب عمومیده تخریب اولنان یوزلجه سنه لك برقبرستانه دکتری حمایة
اطفال جمعیتی طرفندن سینه ما ویتارو بناسی انشاسنه تشبث ایدلسی اوزرینه
هر درلو تجاوز و تمیددن حیانة [یا لکزر بر مسلمان اولقی صفتیه دکل]
وظیفه ده مجبور بولندیقیم احکام جلیله شرعیه مزه توفیقاً متشبلرینی اشبو
حرکتلرندن منته توسل ایله مشدم. شفاهاً واقع اخطاراتم نظر اعتبارده آلتیه رقی
انشا آتیه کری ویرلدی. مقام ولایت و آیروجه محکمه واقع مراجعتده
مثبت بر نتیجه ویرمدی. حالبو که مقدما مقام جلیل مشیختناهیته بر تعیینده
قبرستان اتحاد اولنان بر محله هر نه صورتله اولورسه اولسون تجاوز و تمیددنك
تخریر شدیدی مستلزم ایدوکی درمیان اولنمش و متجاسرلری حقنده تعقیبان
قانونیه توسل اولنشی لزومی بیلدرلمشدی. بوراجه عهده عاجزانه مه ترتب
ایدن وظیفه یی ایضا ایتش ایسه مده عرض اولندیقیمی اوزره ای بر نتیجه الله
ایده مدم. بوندن طولای مجبوراً مقام جلیل و کالتیناهیلرینی تصدیع ایدیورم.
کندی حسابمه احکام جلیله اسلامیة نك هر کون بر آرز ده خیر یالامش اولدیقیمی
کوروب ایشتمکله متأذی و متألم. حالبوکه صلاح و سلامت نك آنجق شریعت
غرایه توفیق معامله ایله امکان پذیر اوله جفی مستغنی عرض وایضا حدر. بناء
علیه مقام و کالتیناهیلرینك انشا ایدیلکده بولنان اشبو سینه ما ویتارو بناسنك
منع انشاسی و متجاسرلرینك نیجه قانونه تسلیمی خصوصنده لازمکلره اوامر
شدیده اعطا بیورمالرینی محافظه شریعت نامنه عرض واستندا ایلرم اولباید
۱۴ کانون اول ۳۳۹ مفتی لوا دکتری احمد خلوصی

مأذون برخانم باشنه هیچ بر اورتو بیلله آلمق سزین صحنه یه جیقهرق پیانو
جالش، دیگر خانملرده کان جالمش، بعض بکلرده بو چالنی فصلنه
اشترک ایتش. دارالمعلمات خانمی (مونولوغ) ده سوبله مش. (بالقضاة
کاتبك رمضانده تراویحه کیتیمی) نامنده کی مونولوغ ده خایلی قهقهه
و آلتیش طوبیلا مش! سوکره زیبک اوینولری اوینامش. بوده مکتبلرده
شیمدی یکی جیقدی. «ملی دانس» ایتش بوا (بابرشاهك سجاده سی)
نامنده کی تیاتروده اوینامش... مسامره نك سوکنده پروفیسور ایراد
ایتدیکی نطقده نه سوبله مش، بیلریمیسکز؟ بر معناد ایجابات تراکت اولقی
اوزره تشکر ایتدکن سوکره دیمش که :

— بالخاصه وضع صحنه ایدیلن پارچه لرده توزکرك کوستردیکی طیبی
اوضاع هر هانکی بدیمی ویا تیاترویه متعلق شیلرده استعداد صاحبی اولدقلرینی
کوردم. بواسطه ادك علم و عرفان ساحه سنده کوستریله جکندن لطیفاً آمین...
پروفیسورک بوسوزلرندن اوراده بولونانلردن قاج کیشینك متأثر
اولدیقیمی بیلیمه یز. فقط توزک ملقی نامنه هر حالده افتخار ایدیله جک
تقدیر لر دکادر. اگر آمریقادن کلن پروفیسور حیاتی بویه اوینولره،
آهنکلره کچیرمش یا لایچی بر پروفیسور اولسه ییدی بو احوال دن چوق
نمون اوله جق و تکررینی ایسته یه جکدی. فقط عمرخی علم ایله کچیرمش
اولدیقیمی ایچون بو احوال قارشیسنده حیرته قالمش، معلم خانملره و بکلره
ای بر درس ویرمش : تیاتر و جیلقدن کی استعدادیمزك علم و عرفان ساحه
سنده کوستریله جکفی تمی ایتش! علم و عرفان او جاغنده تیاتر و جیلق
هنر لری کوستریلر سه جدی آداملرک بویه عتابلرینه مظهر اوله جعفر
طیبی دکلدر؟

معارفی افلاکده ریغیمیقننه قورتارم لزومی

استانبول شهرینك ابتدائی مکتبلر نده (۲۶,۰۰۰) طلبه اولدیقیمی،
تحصیله محتاج (۴۰,۰۰۰) چوجنك ده مکتبسز قالدیقیمی غزته لر یازیور.
استانبول کی عصر لرجه پایتخت اولان بر شهرده قرق بیك چوجق
مکتبسز قالیرسه آنا طولیده تحصیلدن محروم اولان چوجقلرک مقدارینی
دوشونملی! یوز سنه در معارف مؤسسه سی نه یاپیور؟ تعمیم معارف
ایچون خلقدن آلینان ویرکیلر نره یه صرف اولونیور؟ استانبول کی
بر شهرده قرق بیك چوجق مکتبسز طولاشیرکن معارفک لیسله لرده
مختلط تدریسات ایله مشغول اولسنه ناصیل شاشیلماز؟ موجود
مؤسسات علمیه نك ییقیلیمسی ایچون اشارت ویریلنجه در حال تخریبده کی
قابلیت فوق العاده منی کوستررز. فقط یایمه یه کلنجه نطقلرک،
نظریه لرک، پروژه لرک آردی آرقه سی کلز. اوقاف مکتبلری دیدک،
قاباندق. مدرسه دیدک، سد ایتدک. سنه لردن بری تعمیم معارف نامنه
سد والقادن باشقه بر معرفت کوستره میورز. نه آجینه جق حال!..